

Αριστοτέλης Δημητρίου

[00:04:44] Εμφύλιος στην Κόνιτσα	1
[00:08:37] Μουργκάνα.....	2
[00:12:44] Αποκλεισμός στον Κλέφτη(Πουρνιά) από χιόνι.....	3

[00:00:00]- Δημητρίου Αριστοτέλης και γεννήθηκα το '25. Είμαι τιμωρημένος, έζησα χρόνια πολλά. Τι άλλο να σας ρωτήσω..

- Τι δουλειά έκανες;
- Εγώ από μικρός από 10 χρονών είμασταν πέντε αδέρφια και είμασταν στο Λυκόμορο. Και από εκεί πέντε αδέρφια που είμασταν ο πατέρας μου τι να πρωτοέκανε τα παιδιά να πούμε. Μας έδινε από ένα γουμαράκι και πηγαίναμε κουβαλούσαμε ξύλα να πούμε.. Πηγαίναμε στν Κόντσα για 10 δραχμές να πούμε. Από κεί ύστερα μεγάλωσα λίγο... έκανα αγροτική δουλειά. Τότε δεν υπήρχαν μηχανήματα, δεν υπήρχε τίποτα. Με το τσεκούρι να πούμε, άρχισα να κόβω δέντρα για κλίματα.. Μετά κάτι ζώα..
- Στον κάμπο τα βοσκούσατε τα ζώα;
- Στο Λυκκόμορο από εκεί. Το '49 ήρθαμε εδώ πέρα. Και εγώ ήμουνα φαντάρος και απολύθηκα. Και πήρα τον πρόεδρο και άρχισα να φτιάχνω ένα καλύβι και άρχισα να το φτιάχνω όπως το φτιάχναμε στο στρατό. Το φτιαξα μόνος μου, 4Χ4, μετά παντρεύτηκα.[Μιλάει για τις γεννήσεις των παιδιών του και τους γάμους]

[00:04:44] Εμφύλιος στην Κόνιτσα

- Από τον πόλεμο θυμάσαι κάτι;
- Από τον πόλεμο αν θυμάμαι λέει... Εγώ δεν πήγα σε κέντρο καθόλου. Πήγα για φαντάρος στον Αϊ- Νικόλα εδώ πάνω. Είχαν μάσει 180 άτομα από τότε της ηλικίας και από τότε εγώ δεν πήγα σε κέντρο. ΕΕ πήγαμε να προσφέρουμε να πούμε όπως κάναμεν στο στρατό.. Κάναμαν βολή, στο οικοτροφείο το μεγάλο τώρα που είναι εκεί. Πήγαμαν να κάνουμε βολή εκεί. Και εκεί που κάναμαν

βολή να πούμε.. Είχε περάσει ο Ζδράβος με 93 άτομα. Με 93 άτομα πέρασε τον κάμπο μέσα. Και έφυγε για να πάει στο βουνό να καθίσει. Και ήταν 3 φαντάρτοι να πούμε. Βγήκαν 3 φαντάρτοι φύγαν από εκεί, ήταν ταξιαρχία να πούμε. Και ήταν ο Αποστόλης ο Καλτσούνης.. Και μετά ο λοχαγός επέμενε να βγούμε εκεί στο βουνό από πάνω. Μετά πήγαμε προς τη Μουργκάνα. Στον πόλεμο με τους αντάρτες. Εγώ με τους αντάρτες είχα πόλεμο δεν είχα άλλο πόλεμο.

Στον Κλέφτη τραυματίστηκα, έχω και βλήμα. Βλέπεις τραυματίστηκα. Τα βουνά όλα εδώ πάνω τα πέρασα. Όταν έπεσε ο Γράμμος και αυτά, πάλι ήμουν μεταγωγικός, πάλι με τα ζώα γυρίζα. Εκεί έπεσε ο Γράμμος το '49.

- Πώς τραυματίστηκες;
- Στον Κλέφτη, το βλήμα το έχω εδώ στο πόδι.
- Το έχεις ακόμη;
- Το έχω. Ορίστε νατο εδώ.
- Ο Κλέφτης πού είναι;
- Να απάνω στο βουνό εκείνο.. Από εδώ δεν φαίνεται.

[00:08:37] Μουργκάνα

- Από τη Μουργκάνα, τι θυμάσαι; Πώς ήταν εκεί;
- Ξεκινάμε του Σταυρού, 14.. Πέρασαμε το Καλπάκι πέρα όλα αυτά εκεί.. Μόλις πήγαμε εκεί, λεγόταν Αγία Μαρίνα. Πήγαμε εκεί τώρα το απόγευμα. Ήταν να πάμε και στο ύψωμα, μπορεί να ταν να πάμε και χαμηλά, οι αντάρτες δεν ξέρω που ήτανε. Ξέρω γω τραυματίζεται ο λοχαγός. Τον πήραν πίσω.. Μετά.. κατά τις 12 η ώρα τη νύχτα φέραν άλλον λοχαγό. Και όπως καθόμασταν τώρα στα πεζούλια και όπως καθόμασταν οι φαντάρτοι έτσι. Πέρασε μία αδέσποτη σφαίρα και πήρε ενός Αθηναίου φαντάρτου το κεφάλι. 12 η ώρα τη νύχτα, ο λοχαγός ο καινούριος που ήρθε και να ξεκινήσουμε τώρα να πούμε να πάμε για το βουνό... Ήρθε εκεί μας ανάλαβε, διμοιρία να πούμε.. Φεγγάρι μέρα ήταν πεύκα.. Ξεκινάμε, ξεκινάμε, ξεκινάμε, παραμείναμε χαμηλότερα. Ήταν αυτοί απάνω οι αντάρτες. Όπως κάναμε εκεί πέρα, σκοτώνεται ο υπολοχαγός. Τι να κρατήσουμε εμείς μετά. Εγώ ήμουν στα όπλα, στο πολυβόλο εγώ ήμουν γεμιστής. Είχαμε έναν από δω πάνω από το Παλιοσέλι εκείνος ήταν σκοπευτής και γώ γέμιζα το όπλο.. Εκεί ήρθε η δύναμη η δικιά μας από πίσω και εκείνος μου έλεγε εμένα: Βάλε ωρέ, βάλε τη τσινισα. « Τί να βάλω, εδώ έφυγαν κάτω» του έλεγα.

- Πώς είναι να πολεμάς; Φοβόσουν στο βουνό;
- Ε φοβόμουν, όσο να ναι, να φυλαχτείς. Να είσαι σκοπιά τώρα. Είμασταν σκοπιά. Αυτοί προχωρούσαν, ήθελαν να ανέβουν και εγώ είχα, ήμουν σκοπός εκεί. Αλλά και αυτοί φυλαγόταν. Αυτά είναι τυχερά.
- Τι έλεγαν για τους αντάρτες; Σας έλεγαν τίποτα για να σας ανεβάσουν το ηθικό;
- Ε, έλεγαν τα δικά τους. Και μεις τα δικά μας.
- Εσείς τι λέγατε; Λέγατε κανα τραγούδι;
- Δεν τραγουδούσαμε... Δεν τραγουδούσαμε γιατί σκοτωνόμασταν αδέρφια με αδέρφια, σεβόμασταν.. Σέβας ήταν, δεν ήταν δουλειά.

[00:12:44] Αποκλεισμός στον Κλέφτη(Πουρνιά) από χιόνι

Ύστερα όταν έπεσε ο Γράμμος, είχαμν κατέβει, ήμασταν στο Κεράσοβο, εκεί ήταν ο λόχος. 1^η Μάρτη ήταν, πήγαμε για τον Κλέφτη από την Πουρνιά απάνω. Πήρα ένα ζώο δικό μου, είχαν φύγει οι αντάρτες αλλά πήγαμε να πιάσουμε. Ολόκληρο βουνό απάνω το είχανε τρυπημένο και το είχανε με χοντρά δέντρα πεύκα και είχαν τσίγκια βαλμένα και χώμα από πάνω. Για να μην έχουνε αυτό, φόβο από τα αεροπλάνα. Να μην έχουν φόβο. Και μείς εκεί 8 μέρες καθίσαμε και μας έκλεισε ρο χιόνι, δεν είχαμε ούτε ψωμί να φάμε, τρώγαμε γαλέτες, φασολάδα και μακαρόνια. Όπως ήμασταν εκεί διμοιρία λέγαμε, τι θα κάνουμε, τι θα κάνουμε. Μου λένε εμένα: « Δημητρίου» Λέω: «τι;» .Εγώ είχα ένα ζώο ωραιό. « Εσύ θα μας σώσεις, μου λένε» « Θα πάρεις το ζώο από το καπίστρι, ξέρεις λέει, κρατάς το καπίστρι και βάζεις το ζώο μπροστά, θα βρει το δρόμο αυτό με το χιόνι» λέει. Και έβαλα το ζώο που λες αυτού, πατούσε μέχρι το σαμάρι στο χιόνι, ήξερε το μονοπάτι, το δρόμο. Τσαφ, τσαφ αυτό, εγώ ήμουν από πίσω με το καπίστρι να το μαζεύω. Τσαφ, τσαφ προχωρούσε, βγηκαμαν... Κατεβαίνουμε σε ένα χωριό, στην Πουρνιά εκεί και είμασταν από τον καπνό, είμασταν μαύροι εντελώς, ρούχα, όλα. Δεν φαινόμασταν οι άνθρωποι καθόλου. Πάμε εκεί στην Πουρνιά να πούμε, μας καλοδέχτηκαν, με πόντζια με αυτά, να μας τάισουν, να μας κάνουν από κει φύγαμαν ύστερα, πήγαμν για το Κεράσοβο που ήταν η έδρα ο λοχαγός εκεί. Μόλις μας είδαν, θάύμασαν!

-